

Lösningsförslag ks1, Signaler och system I, 11 september 2008

A1) Verifiera att differentialekvationen

$$x^2 y'' - (3x^2 + 4x)y' + 6(x+1)y = 0, \quad x > 0$$

har en lösning $y_1(x) = x^2$ och använd den för att finna den allmänna lösningen till ekvationen.

Lösning: Enligt metoden "reduktion av ordningen" skriver vi lösningen $y(x)$ som $u(x)y_1(x) = x^2 u(x)$.

Då fås $y' = x^2 u' + 2xu$ och $y'' = x^2 u'' + 4xu' + 2u$, så insättning i ekvationen ger $x^2(x^2 u'' + 4xu' + 2u) - (3x^2 + 4x)(x^2 u' + 2xu) + 6(x+1)x^2 u = 0$, dvs $x^4 u'' + (4x^3 - 3x^4 - 4x^3)u' + (2x^2 - 6x^3 - 8x^2 + 6x^3 + 6x^2)u = 0$, dvs $x^4 u'' - 3x^4 u' = 0$, så (då $x > 0$) $u'' - 3u' = 0$ och (med $v = u'$) $v' - 3v = 0$, med allmän lösning $v(x) = Ce^{3x} = u'$, så $u(x) = c_1 + c_2 e^{3x}$. $y(x) = x^2 u(x)$ ger

Svar: $y(x) = c_1 x^2 + c_2 x^2 e^{3x}$, c_1, c_2 godtyckliga konstanter.

Valet $c_1 = 1, c_2 = 0$ ger att $y_1(x) = x^2$ verkligen är en lösning till ekvationen, vilket förstås enklare kunde ha verifierats direkt.

B1) Verifiera att differentialekvationen

$$x^2 y'' - (2x^2 + 6x)y' + 6(x+2)y = 0, \quad x > 0$$

har en lösning $y_1(x) = x^3$ och använd den för att finna den allmänna lösningen till ekvationen.

Lösning: Enligt metoden "reduktion av ordningen" skriver vi lösningen $y(x)$ som $u(x)y_1(x) = x^3 u(x)$.

Då fås $y' = x^3 u' + 3x^2 u$ och $y'' = x^3 u'' + 6x^2 u' + 6xu$, så insättning i ekvationen ger $x^2(x^3 u'' + 6x^2 u' + 6xu) - (2x^2 + 6x)(x^3 u' + 3x^2 u) + 6(x+2)x^3 u = 0$, dvs $x^5 u'' + (6x^4 - 2x^5 - 6x^4)u' + (6x^3 - 6x^4 - 18x^3 + 6x^4 + 12x^3)u = 0$, dvs $x^5 u'' - 2x^5 u' = 0$, så (då $x > 0$) $u'' - 2u' = 0$ och (med $v = u'$) $v' - 2v = 0$, med allmän lösning $v(x) = Ce^{2x} = u'$, så $u(x) = c_1 + c_2 e^{2x}$. $y(x) = x^3 u(x)$ ger

Svar: $y(x) = c_1 x^3 + c_2 x^3 e^{2x}$, c_1, c_2 godtyckliga konstanter.

Valet $c_1 = 1, c_2 = 0$ ger att $y_1(x) = x^3$ verkligen är en lösning till ekvationen, vilket förstås enklare kunde ha verifierats direkt.

A2) Bestäm den allmänna lösningen $\mathbf{x}(t)$ till systemet

$$\mathbf{x}' = \mathbf{A}\mathbf{x},$$

där $\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}$, $\mathbf{A} = \begin{pmatrix} -4 & 6 \\ -3 & 5 \end{pmatrix}$ och $\mathbf{x}' = \frac{d}{dt}\mathbf{x}$.

Lösning: Först bestämmer vi $\mathbf{A}$:s egenvärden och egenvektorer.

Karakteristiska ekvationen blir $0 = \det(\mathbf{A} - \lambda I) = \begin{vmatrix} -4-\lambda & 6 \\ -3 & 5-\lambda \end{vmatrix} = (-4-\lambda)(5-\lambda) - (-3) \cdot 6 = \lambda^2 - \lambda - 2$, med lösningar $\lambda_{1,2} = 2, -1$.

Motsvarande egenvektorer fås som lösningar till $(\mathbf{A} - \lambda I)\mathbf{k} = \mathbf{0}$, dvs

för $\lambda_1 = 2$: $\begin{pmatrix} -6 & 6 \\ -3 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, vi kan välja egenvektorn $\mathbf{k}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$,

för $\lambda_2 = -1$: $\begin{pmatrix} -3 & 6 \\ -3 & 6 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, vi kan välja egenvektorn $\mathbf{k}_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix}$.

Den allmänna lösningen till ekvationen ges av $\mathbf{x}(t) = \sum_i c_i \mathbf{k}_i e^{\lambda_i t}$, så

Svar: Den allmänna lösningen är

$\mathbf{x}(t) = c_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} e^{2t} + c_2 \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} e^{-t}$, c_1, c_2 godtyckliga konstanter.

B2) Bestäm den allmänna lösningen $\mathbf{x}(t)$ till systemet

$$\mathbf{x}' = \mathbf{A}\mathbf{x},$$

där $\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}$, $\mathbf{A} = \begin{pmatrix} -5 & 3 \\ -6 & 4 \end{pmatrix}$ och $\mathbf{x}' = \frac{d}{dt}\mathbf{x}$.

Lösning: Först bestämmer vi $\mathbf{A}$:s egenvärden och egenvektorer.

Karakteristiska ekvationen blir $0 = \det(\mathbf{A} - \lambda I) = \begin{vmatrix} -5-\lambda & 3 \\ -6 & 4-\lambda \end{vmatrix} = (-5-\lambda)(4-\lambda) - (-6) \cdot 3 = \lambda^2 + \lambda - 2$, med lösningar $\lambda_{1,2} = 1, -2$.

Motsvarande egenvektorer fås som lösningar till $(\mathbf{A} - \lambda I)\mathbf{k} = \mathbf{0}$, dvs

för $\lambda_1 = 1$: $\begin{pmatrix} -6 & 3 \\ -6 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, vi kan välja egenvektorn $\mathbf{k}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$,

för $\lambda_2 = -2$: $\begin{pmatrix} -3 & 3 \\ -6 & 6 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} k_1 \\ k_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$, vi kan välja egenvektorn $\mathbf{k}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$.

Den allmänna lösningen till ekvationen ges av $\mathbf{x}(t) = \sum_i c_i \mathbf{k}_i e^{\lambda_i t}$, så

Svar: Den allmänna lösningen är

$\mathbf{x}(t) = c_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} e^t + c_2 \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} e^{-2t}$, c_1, c_2 godtyckliga konstanter.